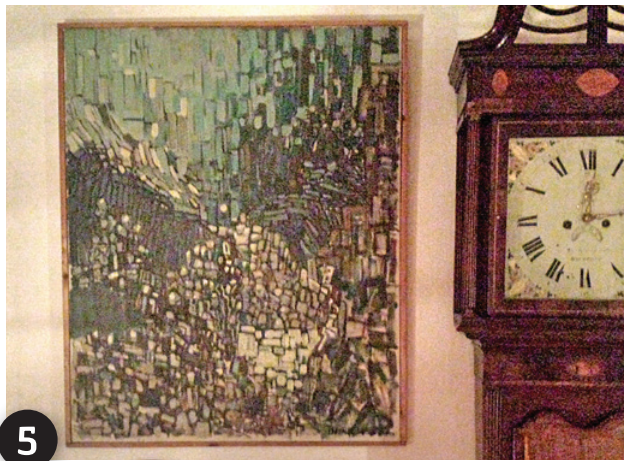

Myndlist

Mítt yndislistaverk

14. MARS LETUR ÁHUGAVERD FRAMSÝNING UPP Í NORDURLANDA-HÚSINUM, HAR ØLL ERU BOÐIN AT SÝNA FRAM TEIRRA YNDISLISTAVERK

Juger Smærup Sørensen

N

ógvirk mátar eru at siga søguna um listina. Vit kunnu greina formar, samanbera stílsøg, knýta politisk, hugsjónarlig, tjóðarskaparlig ella átrúnarlig motiv upp í listina, ella

vit kunnu savna saman smásøgur um listafólkini. Vit kunnu brúka sosiologi, sálafrøði og mannvísund. Vit kunnu lýsa tilfar, kanna kveikingarkeldur og greina sýmbol. Vit kunnu meta um og finna at, greina og kjakast. Vit kunnu brúka alskins hættir: ikonografiskar, semiotiskar, fenomenologiskar, metafysiskar ella feministiskar.

Eingin av øll hesum hættum er tann endaliga rætti. Eingin máti er tann, sum kann lýsa listina fullfíggað. Mátarnir, sum vit velja at brúka, kunnu hvør á sín hátt geva okkum ein veg inn í lista-verkið, mátarnir kunnu vísa, hvørjir

møguleikar eru í verkinum, teir kunnu perpektivera listaverkið og avdúka týðningin, sum listin hevur.

Tí list hevur stóran týðning – bæði fyri samfelagið og persónliga fyri hvønn okkara. Tí er tað áhugavert at siga so nógvar søgur, sum til ber og finna so nógvar sjónarhorn, sum gjørligt. Hendan framsýningin sigur søguna um, hvør list er finna í føroysku heimunum, hví er hon har, og hvønn týðning hevur listin fyri tey, sum búgva í heimunum. Framsýningin sigur søgur, sum føra til nýggjar mátar at hyggja eftir listini, nýggjar tankar um, hvønn týðning listin hevur og til nýggjar sannkenningar um listina sum so.

Týðandi søgur, sum eru ein partur av tí stóru søguni um list í Føroyum.

Her er nøkur dømi úr framsýningin, sum er opin fram til 4. apríl.

1 - MARITA JOHANNESSEN:

Uttan heiti. 1961

Marita Johannesen, sála, (gift Weihe) málaði mítt yndislistaverk í 1961 og gav mær tað í føðingardagsgávu, tá eg fylti 14 ár. Sjálv fylti hon 13 ár tvær vikur seinni. Hon hevði fingið nýggjan kjóla seymaðan og skuldi í hann fyri fyrstu ferð, tá hon kom í føðingardag hjá mær. Myndin, sum er av eini ommu í svørtum turriklæði, var ikki tornað, og lá á einum stóli. Tað hevði Marita gloymt. Spildurnýggi kjólin var lagdur tvørturum stólaryggin, har myndin lá, og oyðilagdur. Fastur Maritu er ein av kendu kvinnuligu listamálarum okkara, Bergithe Johannesen. Bergithe, sum var kallað Gigga, var avbera dugnalig vatnlitsmálari. Fleiri av verkum hennara eru at síggja á Listasavni Føroya. Marita gjørdst arkitektur og var ein av stovnarunum av Arkitektar 99. Yndislistaverkið hevur fylgt mær síðani 7. apríl 1961.

Beate L. Samuelsen

2 - JACK KAMPMANN:

Uttan heiti. 1957

Hetta er ein málningur av Jack Kampmann frá 1957, eisini hava vit skitsuna til málningin. Hetta var eitt motiv, ið varð sett upp og brúkt tá vetrarlistaskúlin, ið Ingálvur av Reyni, Janus Kamban og Jack Kampmann settu á stovn í Havn í fimmtíárunum, og hevur eitt nú Zacharias Heinesen sagt okkum, at hann minnst, at næmingarnir vóru settir at mála eftir hesi uppstilling. Skálin og borið er til enn, og standa tey í Vestmanna. Vit keyptu málningin í Køpinhavn fyri um 10 árum síðan, og er hetta ein av okkara yndisverkum.

Emi & Mourits Mohr Joensen

3 - ANKER MORTENSEN:

Fyrsti skúladagur hjá Janusi og Vasin hjá Sólju. 1991

Eg havi valt tvær myndir, tí tær hoyra saman, og hingu soleiðis saman á fyrstu framsýningini, sum listamaðurin Anker Mortensen hevði í Føroyum á framsýningini Kontrast, í Listaskálanum í desember 1991. Verkið eru um børnini hjá mær og Anker, Janus og Sólju. Ovara myndini eitur »Fyrsti skúladagur hjá Janusi« og niðara »Vasin hjá Sólju«. Minnst, at á framsýningardegnum, stóðu tvær eldri damur longi og hugdu at myndunum, og søgdu at tær als ikki skilti heitin. Tað skilti eg væl. Tað er tað, sum ger at eg elski myndirnar. Eg elski litirnar, og tað abstrakta, sum fær meg at droyma.

Ingun í Skrivarastovu

4 - SILJA STRØM:

Uttan heiti. 2013

Eg hava valt hesa myndina hjá Silju Strøm. Hon hongur í gongini, so eg síggi hana sum tað seinasta, áðrenn eg fari út, og hon mætir mær sum tað fyrsta, tá eg komi inn. Hettar er eyðsæð ein lundamynd. Tó ikki lundar, sum vit vanligvis mæta teimum í lýsingum fyri føðilandið at lokka fremmandafólk henda vegin. Men hettar er Siljusa lundar, eitt snedugt, litríkt útrykk fyri hennara listarliga snildni, sum vil siga okkum eitthvørt, og akkurát, hvat tað er, tað spekulera eg uppá hvønn tann einasta dag. Soleiðis eru myndirnar hjá Silju, og tí eru tær til dagliga gleði og undran.

Hans Pauli T. Strøm

